

Merhaba Sevgili Okurlar,

Şarkiyat Araştırmaları Derneği olarak her yıl iki sayısını yayımladığımız akademik hakemli e-Şarkiyat İlmî Araştırmalar Dergisi'nin X. sayısıyla (Kasım 2013) 5. yılı doldurmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimizin en önemli hedefi daha çok bilimsel temellere dayalı ürünlerimizi çağın gereklerini de göz önüne alarak şekillendirmek, dolayısıyla okuyucu kitlemiz ile dergimiz arasındaki iletişimi artırmak ve bizi takip eden okuyucularımızın bilgi dağarcıklarına katkıda bulunmaktır.

Dergimiz çalışma hayatında kariyer yapmak, kendisine hedefler koyarak onlara ulaşmak isteyen araştırmacı ve eğitimciler açısından “ulusal hakemli” bir yayın olduğu için önemli bir konuma sahiptir. Dergimiz, 5. yılını doldurmasıyla birlikte üniversitelerde atanma ve yükselme kriterlerinde önemli rol oynayacaktır. Ayrıca ULAKBİM üyesi olmak için başlattığımız çalışmanın devam ettiğini ve yakın gelecekte gerçekleşeceğini umduğumuz bu üyeliğin akademik anlamda çok önemli olduğunu da vurgulamakta yarar vardır.

Bu sayıyı da öncekiler gibi önemli makalelerle hazırlamaya gayret ettik. İlk makalemiz “Osmanlı döneminde Lice kazasında eğitim ve öğretimi” ele almaktadır. Bu çalışmada Osmanlı yenileşme döneminde Lice kazasında aktif olan medreseler, Lice kazası maarif meclisi, Hani ve Lice rüşdiyeleri, kaza dâhilinde açılan ibtidai mektepleri ve gayr-i müslim okulları hakkında detaylı bilgiler verilmektedir. Araştırma orjinal kaynaklara dayanılarak ele alınması hasebiyle önemli bir çalışma olarak görünmektedir.

İkinci makalemiz Tefsirde tarih ilminden yararlanma bağlamında Taberi örneğini ele alan önemli bir çalışmadır. Taberî, Kur'an'ı tefsir ederken, tarih konusundaki malumatı kullanmış, tefsirinde tarihî bilgilerden istifade etmiştir. O, bunu yaparken *Tarihu'l-Umem ve'l-Muluk* adlı eserinden istifade etmiştir. Bu makale Kur'an'ın anlaşılmasında tarihin aktif rolünü göstermesi bakımından önem arz etmektedir.

Üçüncü makale Hint ve İran mitolojilerine göre, antik Arilerin asırlarca inandıkları Güneş ışığı ile ilişkilendirilmiş bir tanrı olan, Mitra'yı konu edinmektedir. Makalede Hint ve İran toplumlarındaki Mitra inancının tarihsel değişimi ve özellikleri incelenirken *Rigveda* ve *Avesta*'dan ve bunlarla ilgili yapılmış çalışmalardan yararlanılmış olması dikkat çekmektedir.

Dördüncü makalemiz bir hazf çeşidi olarak ihtibak'ın analizini içermektedir. Hazfin tanımıyla başlayan yazar, kaynaklarımızda Kur'an'da bir hazf çeşidi olarak sayılan “ihtibak” örneklerini incelemektedir. Ona göre ihtibak, hazfin ölçülerine uymadığı için hazifli ifade çeşitlerinden değildir. Çok teknik bir konu olmakla birlikte bu alanda çalışan araştırmacıların dikkatini çekmeye aday bir inceleme olarak dikkat çekmektedir.

Beşinci makalemiz İslam Hukuku açısından suçun unsurlarını ele alan bir yazıdır. Bir fiilin suç sayılması için gerekli olan ve onu diğer hukuka aykırı fiillerden ayıran vasıflar diye nitelendirilebilecek olan suçun unsurlarını dört ana başlıkta ele alan bu çalışmada, konunun İslam Ceza Hukuku yanında günümüz hukuku açısından ele alınmış olması oldukça önem arz etmektedir.

Altıncı makalemiz Seyda Molla İbrahim Kelhoki'nin hayatı, eserleri, tasavvufi yönü ve eğitim-öğretim metodunu ele alan bir çalışmadır. Bu çalışmada Seyda'nın ilmî

yetkinliğinden daha çok, feqîleri (öğrenciler) yetiştirme yöntemi üzerinde durulmakta ve başarısının arka planında yatan temel unsurlar tespit edilmeye çalışılmaktadır. Bu makale ile hedeflenen, Seyda Molla İbrahim'in âlim/din adamı yetiştirme anlayışı ve ilim uğruna verdiği mücadeleyi örnek göstererek günümüzde benzer faaliyetlerde bulunanlara bazı konularda mukayese yapma imkanı sağlamaktır.

Son makalemiz aslında bir kitap tanıtımıdır. Yazar kader üzerinde bir deneme gerçekleştirmektedir. Mart 2009'da Ankara Okulu Yayınları'ndan çıkan *İnsanın Kaderi - Hadislerin Telkin Ettiği Kader Anlayışı-*. adlı bir çalışma etrafında hem bir kitap tanıtımı/değerlendirmesi hem de ilgili kitap özelinde "kader" hakkında bir deneme olarak hazırlanmış önemli bir incelemedir. Okurlarımıza tavsiye ediyoruz.

Şarkiyat Araştırmaları Derneği'nin çıkarmaya devam ettiği **e-Şarkiyat İlmî Araştırmalar Dergisinin**, genelde ülkemizin, özelde bölgemizin aydınlık geleceği için kültürel anlamda bir katkı olması dileğiyle dergimize destek veren bütün arkadaşlarımıza teşekkürü bir borç bilirim.

Prof. Dr. H. Musa BAĞCI
e-Şarkiyat İlmî Araştırmalar Dergisi Editörü